

PPC, redibuixar la **dreta** espanyola a Catalunya

Sota l'expressió del "gir catalanista" el Partit Popular afegia a les seves sigles una "C" de Catalunya. Una fórmula que servia per redibuixar l'espai electoral tradicional del centre dreta espanyolista del Principat, representat per diferents sigles durant les darreres tres dècades (CC-UCD, CDS, AP-PP) i que no ha esdevingut mai una força majoritària, a diferència de la resta dels Països Catalans i de l'estat espanyol. Aviat podria deixar de ser la tercera força, superada per ERC. El PPC, liderat per Josep Piqué, serà el responsable de la ubicació d'aquest espai ideològic en el mapa polític del postpujolisme.

PPC, l'escala cap al poder

La fortalesa del Partit Popular a Madrid ha reduït el discurs més ideològic de la dreta espanyola a Catalunya. No és una casualitat que en aquest context un personatge com Josep Piqué, caracteritzat per un perfil tècnic i molt pragmàtic, hagi esdevingut el candidat popular a la presidència de la Generalitat.

Sempre ha obtingut un percentatge de vot significatiu a Catalunya, tot i que no ha pogut aconseguir ser mai una força majoritària. L'espai electoral de la dreta espanyolista al Principat –avui representat pel PP– no ha baixat mai dels gairebé 200.000 vots (com en les eleccions al Parlament de Catalunya del 1992, amb més de 157.000 vots del PP i 24.000 de l'agònic CDS) i s'ha acostat als 800.000 vots (les passades eleccions a les Corts de Madrid del 2000, en les quals va obtenir més de 763.000 sufragis).

El centre dreta espanyol representa, doncs, una part bastant important de l'electorat a Catalunya. A més a més, de fet, en els darrers anys ha estat la força política que ha donat suport, fins fa unes setmanes pràcticament, a l'actual Govern català. Precisament, la setmana passada es va viure un episodi més del distanciament que PP i CiU han volgut marcar, d'un temps cap ací, abans de l'inici del nou cicle electoral que començarà el 25 de maig vinent, amb les eleccions municipals. El PP s'afegia al PSC, ERC i ICV en una votació al Parlament català per a donar suport a una reforma dels consells comarcals que variava la fórmula d'elecció dels seus representants. Amb la nova norma, CiU perdria representants i en guanyarien la resta de partits. Per tant, el PP ha deixat de ser el soci parlamentari de la federació catalanista.

Marcades per les eleccions, les enquestes auguren un cert retrocés del PP a Catalunya. El suposat "gir catalanista", doncs, que els populars van voler fer en les passades eleccions ha quedat

desdibuixat i sembla que no ha esdevingut una estratègia eficaç, si més no, per intentar guanyar espai electoral, tot aprofitant el procés de relleu de Jordi Pujol al capdavant de CiU.

A l'interior de les files populars, alguns dirigents atribueixen aquest desgast del PP a la poca capacitat de maniobra que la direcció del partit té a Catalunya per definir estratègies pròpies. Però val a dir que aquesta tesi no acaba d'explicar del tot la situació actual de la formació conservadora espanyola a Catalunya. I és que els millors resultats electorals del PP s'han aconseguit sota la direcció d'Alberto Fernández Díaz, en les eleccions espanyoles del 2000. Llavors, amb l'onada de creixement dels populars a Espanya i a Catalunya, es presentava com a cap de llista per Barcelona Josep Piqué. Així doncs, amb un número u ministre a Madrid, com ho era ja Piqué, i un dirigent territorial, com Fernández Díaz, no gens apartat de la línia política de la direcció estatal, no es pot parlar pas d'un PP català amb autonomia per decidir.

Arraconament dels sectors històrics. Potser, doncs, cal cercar altres arguments per explicar les dificultats del PP per a créixer electoralment a Catalunya. I potser precisament les causes d'aquestes dificultats estan, en part, en l'èxit assolit a Espanya. Si en un principi el clam a favor dels populars a tot l'estat espanyol va significar un impuls també per al PP al Principat, ara pot esdevenir, en part, un fre. Així, aquest èxit sembla que ha desarticulat el component més ideològic de la formació, amb el suport dels sectors mili-

tants més històrics. I a canvi s'ha reforçat una línia d'actuació més vinculada als interessos de la gestió del Govern de l'estat com a nucli central dels eixos de decisió de la política espanyola. Una política defensada pels nous quadres del partit incorporats, molts d'ells, un cop assolit el Govern espanyol. D'aquesta manera, el PPC ha acabat reforçant més una estratègia pròxima a la d'una mena de club d'interessos a Madrid que no pas la d'una formació política que representa un espai ideològic a Catalunya. I aquest procés de substitució, a més a més, arriba en un moment de replantejament profund del mapa polític català, producte de la retirada de Jordi Pujol al capdavant de la presidència de la Generalitat.

Aquesta tendència progressiva del PP, que ha reforçat els plantejaments més pragmàtics, per exemple, ha provocat el desplaçament de personatges històrics d'aquesta formació a Catalunya, com el fundador d'Aliança Popular, Manuel Milian Mestre, que fa pràcticament tres anys que es va desvincular de la formació conservadora. Però també altres líders històrics de la formació popular han quedat apartats del seu paper, com és el cas de Josep Curto, que va ser desplaçat de les seves funcions de portaveu al Parlament de Catalunya en favor de Maria Dolors Nadal, membre de l'executiva estatal del partit. Curto ha estat diputat d'AP-PP des de la segona legislatura catalana, del 1985 fins avui. Nadal va ingressar en el PP l'any 1992, després d'haver passat pel CDS.

Així han anat prenent cada cop més rellevància i poder dins de la formació conservadora al Principat persones incorporades ja en ple auge del PP. El mateix Josep Piqué és el reflex d'aquesta mena de "renovació" del PP català. Va ser director general d'Indústria de la Generalitat fins el 1988, i el 1996 s'incorporà, com a independent, en el primer govern de José María Aznar, amb la cartera d'Indústria i Energia. Ara, com a president del PPC, ha desplaçat Alberto Fernández Díaz, que ha anat a parar de cap de llista per Barcelona en les pròximes eleccions municipals.

Un altre exemple de nova incorporació a les files del PP que ha aconseguit un

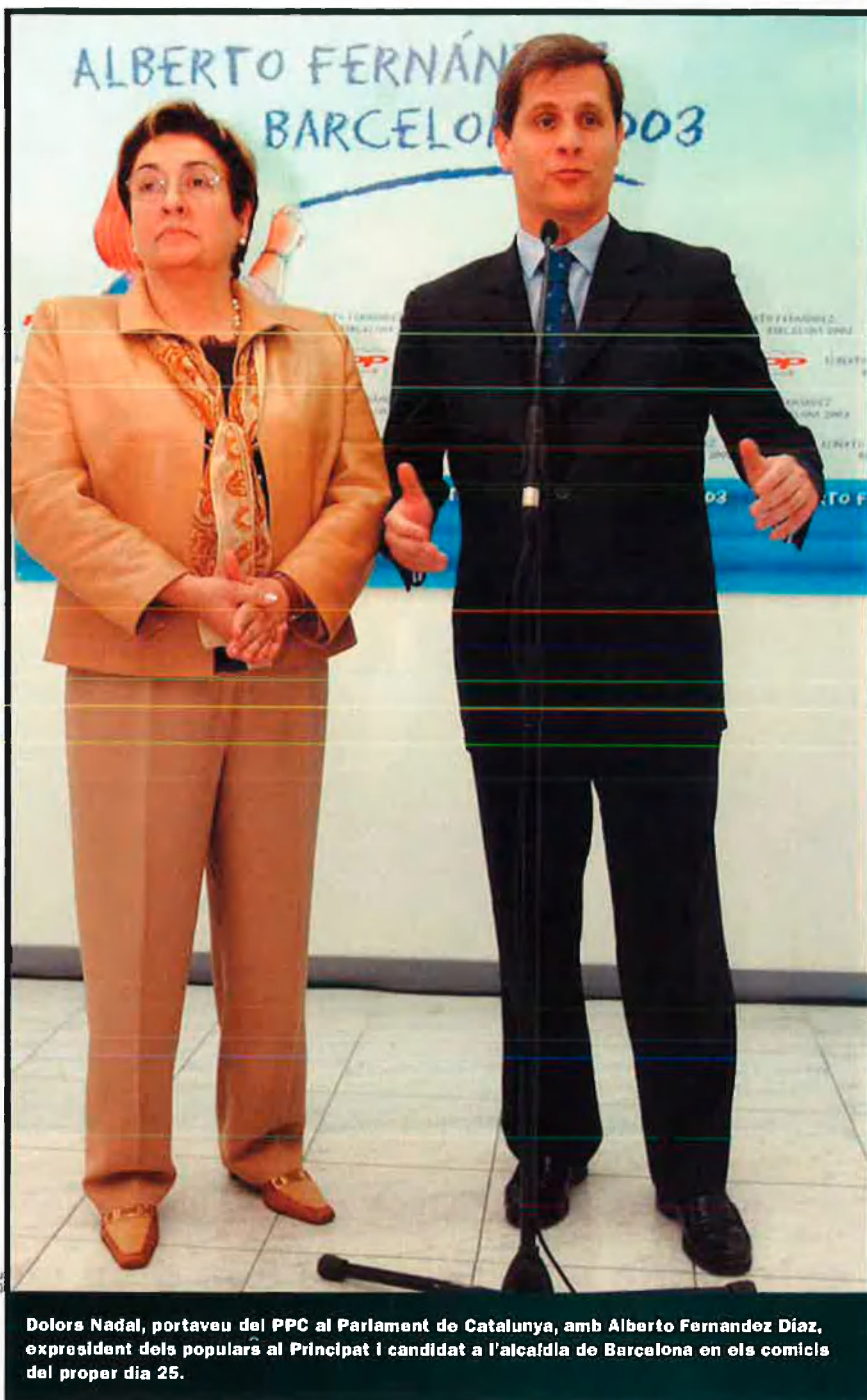
Josep Piqué, candidat a la presidència de la Generalitat de Catalunya pel Partit Popular i ministre espanyol de Ciència i Tecnologia.

El PPC ha acabat reforçant una estratègia més pròxima a la d'un club d'interessos a Madrid que no pas a la d'un espai ideològic de Catalunya

pes rellevant dins la formació és el diputat al Parlament Francesc Vendrell i Bayona. Home de confiança de Piqué, és l'actual vicesecretari general de coordinació i acció política del PP a Catalunya. S'incorporà al projecte popular des de Madrid, a mitjan dècada dels noranta, en un moment en què el lideratge del partit conservador a Catalunya era en mans d'Aleix Vidal-Quadras. Des de

Madrid, aterra a Barcelona en el PPC com a diputat en les eleccions autonòmiques del 1999.

Aquest tipus d'incorporacions en la direcció del PPC ha generat un cert descontentament entre alguns sectors de la militància tradicional d'aquesta formació a Catalunya. En cap cas es pot parlar de crisi interna al PP català, però sí d'un cert malestar entre alguns dels seus qua-

Dolors Nadal, portaveu del PPC al Parlament de Catalunya, amb Alberto Fernández Díaz, expresident dels populars al Principat i candidat a l'alcaldia de Barcelona en els comicis del proper dia 25.

Josep Piqué, amb el seu equip, s'ha convertit en l'home fort del PP a Catalunya

dres, que han estat treballant i representant aquesta formació en temps passats i que ara, en canvi, es veuen apartats dels llocs de decisió del partit.

La falsa degradació de Piqué. Així doncs, el ministre i candidat a la presidència de la Generalitat, amb el seu equip, s'ha convertit en l'home fort del

PP a Catalunya. I cal situar en aquesta línia estratègica, de reforçament del PP com a eina de poder, el canvi de ministre de Josep Piqué. La darrera reforma que José María Aznar va fer en el seu executiu el juliol del 2002, resituà Piqué com a ministre de Ciència i Tecnologia, per comptes de la cartera d'Exteriors que havia ocupat fins llavors. Aquell gest va ser interpretat, especialment per la premsa espanyola, com una mena de degradació del polític català, per uns suposats errors de la seva gestió, com l'enfrontament diplomàtic amb el Marroc o les negociacions per la sobirania de Gibraltar.

Lluny d'això, aquell relleu significà un reforçament de Josep Piqué com a candidat a la presidència de la Generalitat de Catalunya. Així, amb la nova cartera, Piqué quedava alliberat d'una agenda política marcada per les absències obligatòries dels compromisos internacionals i alhora era escollit, l'octubre passat, president del Partit Popular de Catalunya. A més a més, el nou Ministeri de Ciència i Tecnologia era el depositari de totes les competències de l'antic ministeri d'Indústria i Energia —a través del qual Piqué es va incorporar al projecte del PP—. Això significa que es reforçava el paper d'aquest polític davant d'un important sector econòmic a Catalunya, com ho és l'empresarial.

La victòria aclaparadora del PP a Espanya, en les passades eleccions a les Corts de Madrid del 2000, va accelerar el procés de conversió del PP de Catalunya. D'un partit representant de la dreta espanyola tradicional passava a ser una eina de gestió política que fa d'enllaç amb els centres de decisió i poder de la capital d'un estat cada cop més centralista. Un model que explica que una dreta espanyola que va començar la transició oposant-se a l'Estatut, que ha tingut líders com Aleix Vidal-Quadras, pugui presentar ara un cap de llista com Josep Piqué, que de jove va militar en l'esquerra comunista i que ja d'adult va festejar el catalanisme més moderat de CiU, abans d'aterrar en un ministeri del PP.

Enric Rimbau